

ikke uden Skade kunne bortkaffes. Det er ikke saamange Aar siden, at det var en temmelig udbredt Mening, at vor hele militaire Organisation, at saavel Officerernes som de Meniges Dannelse var høist usuldfommen, at den ikke førte til noget gavnligt Resultat, men at de militaire Dvæller ikke vare stort Andet end en befoftelig Leg. Men jeg troer, at man siden 1848 vil være bleven overbevist om, at den militaire Dannelse, den militaire Aand, dog virkelig har været god, ja maaskee endog saa kan siges at have været fortrinlig. Saa vel Officerer som Menige udviklede ikke blot en sjelden Krigsdygtighed, men i det Hele en saadan Aand, at man ikke kan Andet end glæde sig derover og derfor maae antage, at den Dannelse, hvorved de vare bragte derhen, var hensigtsmæssig. Vor nuværende militaire Organisation er af den Bessaffenhed, at Officererne ikke blot med Hensyn til den militaire Tjeneste, men ogsaa med Hensyn til den hele borgerlige Stilling ere mangfoldige Regler underkastede, som hverken Borgerne i Almindelighed eller de øvrige Embedsmand ere underkastede, men som ere ansete nødvendige for at vedligeholde den Aand hos Militairetaten, som der bør finde Sted. Jeg har anført forskjellige Exempler paa, hvorledes den Militaire i adskillige Livsforhold, hvori en Anden er blot sin egen Villie undergIVEN, er en fremmed Villie undergIVEN, at han til Exempel, baade med Hensyn til Gjældsforhold, Omgangsforhold og meget andet Sligt er underkastet særegne Love. Det er af den ærede Ordfører blevet anført, at der med Hensyn til Gjældsforhold ikke er stor Forskjel paa Officerer og Andre; men han nævnte dog selv nogle ikke uvigtige Forskjelligheder, og der er foruden dem den betydelige Forskjel, at en Officeer ikke kan arresteres for Gjæld, — Noget, som har megen Indflydelse paa Officerens Credit. Han har ikke den samme Credit, som Andre, fordi han ikke er de samme Tvangsmidler undergIVEN. Hvorvidt nu den hele militaire Organisation, som man maa være betænkelig ved at svække paa en Maade, der kunde have skadelig Indflydelse paa den militaire Aand, virkelig fordrer saadanne Forfrifter med Hensyn til Officerers Ægteskab, som de, der for Tiden

ere foreskrevne ved Lov, er Noget, jeg ikke skal indlade mig paa. Dersom Regjeringen havde forelagt et Lovudkast til at ophæve disse Indfrankninger eller endog saa blot det Lovudkast, som er forelagt fra enkelte Rigsdagsmænds Side og siden er bragt under Derveielse saavel i det andet Thing, som i nuværende Thing, var blevet bifaldet af Regjeringen, skulde jeg paa ingen Maade træde frem derimod og paatage mig at bevise, at Militairetaten derunder vilde lide. Jeg antager, at Krigsbestyrelsen maa være den, som er bedst skiftet til at bedømme, hvorvidt Militairetaten og den militaire Aand vilde lide ved de omhandlede Indfrankningers Ophævelse eller ikke. Dersom Forslaget, skjøndt ikke understøttet af Krigsbestyrelsen, dog var fremkommet paa en Maade, der vidnede om, at det var Noget, der var erkjendt i Militairetaten, at de omhandlede Regler vare unyttige eller endog saa fordærvelige, vilde jeg ogsaa kunne være i nogen Tvivl om, hvorvidt jeg ikke kunde gaae ind derpaa, om ogsaa Krigsbestyrelsen ikke var derfor; men, saavidt jeg har erfaret, har der slet ikke viist sig fra Militairetatsens Side nogen Stemning derfor; det forekommer mig tværtimod, at de enkelte Officerer eller idetmindste de fleste af de Officerer, som have haft Sæde paa Rigsdagen, have været derimod, og under saadanne Omstændigheder troer jeg, at det vilde være betænkeligt at gaae ind paa det omhandlede Lovforslag. Men jeg finder ogsaa fra en anden Side en særdeles stor Betænkelighed ved at gaae ind derpaa, nemlig den, at den Lov, som man her foreslaaer, skal være en Lov for Militairetaten, ikke blot i Danmark, men ogsaa i Hertugdømmerne, som ikke fortære under den nuværende Rigsdag. Militairetatsens Genhed er en af de store Støtter for Monarchiet, og er Noget, som vi stedse have holdt paa, Noget, som ikke har været saa ganske vel seet i Hertugdømmerne, fordi det jo virkelig — det kan man ikke negte — giver Danmark en særdeles Dervagt, men som man nu atter maa suldfommen gennemføre, og der er allerede sleet væsentlige Skridt til at gennemføre det. Vi kunne altsaa paa ingen Maade ville, at en Lov som den omhandlede skal blive gjældende